

En tidning till alla hushåll i Söderhamn från
Söderhamn NÄRA om Söderhamn NÄRA

 Söderhamn
NÄRA

En bekvämare vardag

Nr 1-2012

Fortsatt fiberutbyggnad

När vi fick bakterier i vattnet

Nu börjar vi samla in matavfall

Här utför vi arbeten i vår

Välkommen till vår värld

Håll nu upp en god kopp kaffe och sätt dig bekvämt tillrätta och läs vårt allra första nummer av "En bekvämare vardag".

Alla som bor i Söderhamns kommun har på ett eller annat sätt en relation till Söderhamn NÄRA. Vissa har kanske bara sophämtning, andra har även bredband, el, vatten, avlopp och kabel-TV hos oss. De flesta av oss som jobbar på Söderhamn NÄRA är dessutom våra egna kunder eftersom vi också är Söderhamnare.

Därför känns det bra att vi som jobbar här får en möjlighet att – på det här sättet – berätta vilka vi är och vad vi jobbar med.

"En bekvämare vardag" gör vi alltså för att vi vill dela med oss av vår vardag, berätta om vad vi gör och visa vilka vi är. Vi gör den dessutom för att berätta om saker som vi tror kan vara bra för dig som kund att veta.

Vi anser helt enkelt att du som bor i Söderhamn ska veta mer om Söderhamn NÄRA.

I det här numret kan du bland annat läsa en intervju med Veronica Henriksson om hur vi hanterade bakterier i vattnet från Ålsjöns vattenverk. I en artikel får du lära dig mer om vad utsortering av matavfall innebär. Du kan även läsa om fiberdragning och alla andra jobb som vi planerat att utföra under våren och sommaren, plus en hel del annat i vår 24-sidiga tidning.

I tidningen kommer vi även att fokusera på spännande och inspirerande reportage, artiklar

Monica Granlund, vd för Söderhamn NÄRA.

och nyheter om den värld vi lever och verkar i.

2012 kommer för oss att vara fullt av intressanta och viktiga saker som berör många av oss som bor i Söderhamns kommun. Om allt det här vill vi berätta och vår tanke är att vi ska återkomma med några nummer per år.

Tidningen kommer också att läggas upp som nättidning på vår hemsida, där du kan leta dig tillbaka i tidigare utgåvor.

Söderhamn NÄRA är ett bolag som jobbar med otroligt roliga och viktiga verksamheter för att göra vardagen bekväm för dig som bor i Söderhamn, och vi arbetar ständigt på att bli bättre. Därför vill vi också gärna höra din åsikt om tidningen, vad du tycker om det du just läst och vad du tycker att vi borde skriva om. Gå in på vår hemsida och tyck till om vår tidning. Vi är intresserade av alla tips och idéer om allt som rör vår

värld och vår verksamhet.

Avslutningsvis så hoppas jag att du skall gilla vår nya tidning och hitta saker som är både inspirerande och intressanta.

Trevlig läsning!
Monica

En bekvämare vardag ges ut av Söderhamn NÄRA och når alla kommuninvånare och företag i Söderhamn som samhällsinformation.

Ansvarig utgivare: Monica Granlund, vd, tel 0270- 766 72, e-post monica.granlund@soderhamnnara.se

Redaktör: Gunnar Lidén, tel 0270-751 26, e-post gunnar.liden@soderhamnnara.se.

Text och bild Gunnar Lidén om inget annat anges.

Tidningen finns även att läsa på vår hemsida: www.soderhamnara.se. Vill du ha fler nummer av tidningen finns de att hämta på Stabbläggaregatan 11.

Så här fungerar Söderhamn NÄRA

Jag vill berätta om Söderhamn NÄRA, vilka vi är och hur företaget fungerar.

Söderhamn NÄRA är ett bolag som till 100 procent ägas av Söderhamns kommun. Bolaget har en politiskt tillsatt styrelse med en representation som motsvarar resultatet av det allmänna kommunalvalet i Söderhamn. Styrelsen består av sju ordinarie ledamöter plus ersättare och jag sitter som ordförande. Tillsammans arbetar vi med det gemensamma målet att värna om bolagets bästa.

Bakgrunden till att Söderhamn NÄRA bildades för tre år sedan var att kommunen ägde tre separata bolag, Söderhamn Vatten & Renhållning, Söderhamn Energi och Söderhamns Teknikpark. Företagen hade, trots skilda verksamheter, väldigt mycket gemensamt och jobbade alla med infrastruktur och service till kommuninvånarna. När kommunen beslutade att slå samman bolagen till ett, gjordes det utifrån kunden bästa – att erbjuda all service på ett och samma ställe.

Fördelarna med bildandet av Söderhamn NÄRA har visat sig vara väldigt stora. Allt från att samutnyttja resurser och kompetens till en gemensam kundservice har gjort att vi blivit bättre på att sköta vårt uppdrag.

Söderhamn NÄRA har även ett dotterbolag, Söderhamn Elnät. Anledningen till att det drivs som ett eget

bolag har med lagar och förordningar att göra. För dig som kund har det ingen betydelse.

Idag drivs Söderhamn NÄRA som ett modernt infrastrukturbolag med en rad verksamheter, där varje verksamhet ansvarar för sina egna intäkter och kostnader.

Våra intäkter kan delas in i två delar, taxor och avgifter. Renhållningen samt vatten och avlopp är taxestyrd, där taxorna ska gå jämt upp med våra kostnader. Generellt gäller att taxor och avgifter i grunden skall följa den allmänna prisutvecklingen.

Söderhamn NÄRA har en väl uttalad miljöprofil och miljöfrågan är alltid central i allt vi gör och vi vill vara ledande inom miljöarbetet.

Några exempel på Söderhamn NÄRAs miljöengagemang är:

- att vi använder förnybara bränslen som grenar och toppar från skogen samt sågverksrester som bränsle till värmekraftverket. Dessutom köper vi bränslet lokalt.
- att vi är duktiga på insamling och sortering av avfall från hushåll och verksamheter.
- att vi planerar för att få igång lokal tillverkning av biogas och biogödsel genom att bygga en egen biogasanläggning.
- att vi är delägare i vindkraftbolaget Samkraft och elhandelsbolaget

Maria Lind, styrelseordförande i Söderhamn NÄRA.

Källmärkt, som enbart producerar el från förnybara källor.

Men vi nöjer oss inte med det. Vi vill även utveckla Söderhamn NÄRA till att bli ett ännu mer serviceinriktat företag. Det innebär att vi hela tiden arbetar för Söderhamns bästa. Vi vill fortsätta att utveckla

ett gott samarbete med våra kunder, samarbetspartners och intresseorganisationer samt våra politiker. Vi vill helt enkelt vara ett modernt företag som gör din vardag bekväm.

Maria Lind
Styrelseordförande

Innehåll

Flickorna på framsidan heter Josefin och Nova Nordén

Det här är kundservice sid 4-5

Han ska leda biogasprojektet sid 6

Skydda din dator från Spam sid 7

Här ska vi utföra arbeten sid 8-11

Eventdag på Hällåsen sid 12-13

Miljöarbete på Stormyran sid 14

Onormala händelser sid 15

Bakterier i vattnet sid 16

Stormen Dagmar sid 17

Matavfall till biogas sid 18-19

Ny omlastningshall sid 20

Inte så nära sid 21-22

Med kunden i fokus

Kundtjänst består av:

Rolf Svensson, Ann-Christin Karlsson, Marie Jonsson, Eva Ekendahl, Birgitta Andersson, Anna-Lena Jonsson, Jenny Eriksson och Annette Gustafsson.

Rolf Svensson har varit verksam i kommunen och inom kommunala bolag i 40 år. I dag arbetar han främst med elvtal.

Kundservice består av sex personer som alla har olika bakgrund från skilda verksamheter från tiden innan Söderhamn NÄRA bildades. Tillsammans har de bred kunskap om allt som Söderhamn NÄRA arbetar med i dag. Då Söderhamn NÄRA bildades blev det en snabb omställning för att kunna svara på kundernas frågor.

–Att samla allt på ett ställe medför nya förväntningar, säger Jenny Eriksson, administrativ chef på Söderhamn NÄRA.

Från att tidigare hanterat mestadels ett verksamhetsområde, till exempel vatten, så kom nu även frågor om bredband, renhållning, el, fjärrvärme och kabel-TV.

–Det här har ställt stora krav på kundservicegruppen. På kort tid har de fått lov att sätta sig in i en rad nya och

ganska komplicerade frågeställningar. Kundservice ska ta emot alla typer av samtal och hjälper kunderna inom en rad olika områden. De tar emot, ändrar och avslutar tjänster och ser till att kunderna får rätt fakturor.

–Dessutom ska de informera om oss och vår verksamhet, säger Jenny Eriksson.

Det är alltså kundservice som i första hand svarar på kundernas frågor.

–För våra kunder ska det räcka med att ringa 766 10 för att få hjälp i kundärenden. Ett typiskt exempel är när någon ska flytta, då räcker det med ett telefonsamtal så sköter vi allt det praktiska med att avsluta eller påbörja olika typer av abonnemang och tjänster, säger Jenny Eriksson. I de fall där kundservice inte kan lösa kundernas problem direkt eller hittar

någon som kan, återkommer man så fort man hittat en lösning.

Förutom att hålla i alla kundkontakter arbetar kundservice mycket med att förbereda nya tjänster och rutiner. I höstas ägnades mycket tid åt kabel-TV omläggningen och vad alla inte tänker på är att en stor förändring för kunden också innebär en stor förändring för kundservice.

–Det var en stor omläggning som påverkade många kunder och det ställde även stora krav på kundservice, säger Jenny Eriksson.

Nästa stora förändring på Söderhamn NÄRA är utsorteringen av matavfall och där kommer kundservice återigen att få en central roll, med nya frågeställningar och rutiner att hantera.

I takt med att internetanvändarna blir fler ökar också vikten av att ha en väl genomarbetad och uppdaterad hemsida. Via hemsidan ska det gå att få svar på det mesta som sker på Söderhamn NÄRA. Bland annat har man börjat med att lägga ut frågor och svar på de vanligaste frågorna som kommer in till kundservice.

Det här är ett ständigt pågående arbete och antalet frågor som besvaras på hemsidan ökar hela tiden.

Förutom ökad service via hemsidan har Söderhamn NÄRA även förbättrat tillgängligheten för alla som vill komma i personlig kontakt med kundservice. På måndagar är receptionen öppen till klockan 18.00 och det är alltid lunchöppet.

Eva Ekendahl arbetar främst med frågor som rör bredband, kabel-tv och fiber, men ska som alla andra svara på de flesta övergripande frågor.

Marie Jonsson började jobba på Söderhamns Teknikpark 1999 med bredband och kabel-tv. I dag ägnar hon sig mer åt frågor som rör fiber.

FAKTARUTA

Så får du hjälp av kundservice

Öppettider: mån 9.00-18.00, tis-fre 9.00-16.30

Kundservice nås på följande nummer:

Alla frågor under kontorstid: 0270-766 10

Felanmälan efter kontorstid: 0270-766 70 alt. 026-10 80 00

Bredbandsupport: 0270-199 99

Söderhamn NÄRAs växel: 0270-76 600

Mejl: info@soderhamnnara.se

Hemsida: www.soderhamnnara.se

Stefan leder biogasprojektet

När politikerna i kommunfullmäktige för en tid sedan beslutade att utreda möjligheterna att tillverka biogas i Söderhamn, gick uppdraget till Söderhamn NÄRA.

Projektet kommer att ledas av Stefan Jönsson, som är inhyrd som konsult.

–Det här är ett helt unikt projekt och det ska bli väldigt spännande att leda det, säger han.

Stefan Jönsson har en gedigen utbildning. Bland annat har han tagit en civilingenjörsexamen vid institutionen för materialens processteknologi vid Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm, samt en högskoleingenjörsexamen på Maskinprogrammet vid Mitthögskolan i Sundsvall.

Efter studierna har Stefan Jönsson främst arbetat inom processindustrin, där han har varit inblandad i en rad projekt. Under fem år var han anställd på Iggesund bruk som projektledare där han tillhörde projektavdelningen och ledde de större projekten inom fabriken.

–Jag arbetade bland annat med att upprätta kostnadskalkyler och projektera nya anläggningar, säger Stefan Jönsson.

Efter några år på Iggesund bruk sökte sig Stefan Jönsson vidare till

Stefan Jönsson, projektledare för biogasprojektet.

nya utmaningar och hamnade på Arizona Chemical som teknisk chef, med uppgift att utveckla fabriken processutrustning. Knappt

två år efter det att han började på Arizona Chemical blev han VD och platschef.

–Det var en intressant tid och jag

lärde mig mycket. I slutet på 2010 blev det en ny majoritetsägare och en helt ny global organisation vilket gav en maktförskjutning mot USA. Deras filosofi stämde inte överens med min varför jag valde att kliva av. Jag har haft tre bra år på Arizona och var redo att gå vidare.

Sedan dess har Stefan Jönsson arbetat som konsult.

När kommunstyrelsen beslutade att ge Söderhamn NÄRA i uppdrag att utreda möjligheterna till en etablering av en lokal biogasanläggning gick uppdraget till Stefan Jönsson.

Stefan Jönsson är född och uppvuxen i Söderala och bor i dag i Siggesta med sambon Tove och grabbarna Fabian och Charlie. När han inte arbetar umgås han med familjen, spelar hockey, kör motorcross och åker skidor.

Till sin hjälp kommer Stefan Jönsson att ha en projektgrupp, som förutom han själv, består av Clas Nordin, platschef på Långtå, Veronica Henriksson, verksamhetschef för vatten och avlopp, Gunnar Lidén, projektledare för projektet matavfall till biogas och Christina Åström, verksamhetschef för renhållningen.

I nästa nummer av En bekvämare vardag kommer vi att skriva ett längre reportage om vårt arbete med biogasprojektet.

SPAM

De flesta av oss har säkert vid ett eller annat tillfälle fått skräppost i mejlen med alla möjliga obskyra erbjudanden.

Är du en av dem som inte har fått det har du haft tur, för den absolut största mängden mejl som försöker nå din inbox är just skräppost, eller spam, som är det internationella samlingsnamnet.

Varje dag bombarderas Söderhamn NÄRAs servrar av tusentals spam, och trots att en del kunder känner sig drabbade är det en försvinnande liten del som slinker igenom alla filter.

– Förra året hanterade vi ungefär 34 miljoner inkommande mejl i våra servrar och av dem var det inte mer än tio procent som ansågs okej att släppa igenom, resten var skräppost, säger Stefan Johansson, som arbetar med IT-säkerhet på Söderhamn NÄRAs IT-support.

Det innebär att hela 90 procent av alla inkommande mejl är spam, vissa veckor kan det vara så mycket som 99 procent.

– Under en augustivecka 2011 drabbades vi av enorma mängder spam, då fastnade nästan fem miljoner mejl i våra filter. Det är ovanligt att vi får sådana mängder. Förra året pendlade antalet från drygt 700 000 ner till omkring 300 000 skräppost per vecka, säger Stefan Johansson.

När det gäller domänadressen soderhamn.com som används av privatpersoner och företag, är det Söderhamn NÄRAs affärsområde Bredband & kabel-TV som sköter driften. Även här är man ständigt bombarderad av spam och de allra flesta fastnar i servernas spamfilter. Säkerheten är dock inte lika hög på .com adressen som .se på grund av att man helt enkelt måste lägga sig på en nivå så att mejl som inte är uppenbara spam får passera.

– Vi tar hand om den absolut största mängden, men en hel del går igenom. En viktig anledning är att en del nyhetsbrev och annat som folk prenumererar på annars kan fastna i filtren, säger Erik Thyr, som ansvarar för driften av soderhamn.com.

Erik Thyr och Stefan Johansson ser till att så få spam som möjligt når din dator.

Varför drabbas då vissa av stora mängder spam samtidigt som andra på samma domänadress inte får några alls?

Den främsta anledningen är att din e-postadress har hamnat i något av alla de stora adressregister som används av dem som skickar ut spam. Din adress kan hamna i dessa register på en rad olika sätt och oftast är du själv helt oskyldig till att du finns där.

– Ett väldigt vanligt sätt att drabbas är att din adress finns i någon annans adressbok och att den blir kopierad. Ett annat sätt är att du har registrerat dig på olika hemsidor, säger Erik Thyr.

Har din adress väl hamnat hos dem som skickar spam är det inte mycket du kan göra, förutom att stänga ner kontot och öppna ett nytt, men då blir du samtidigt av med ditt e-postnamn, något som ställer till med andra problem.

Det enklaste sättet att undvika att drabbas är att aldrig registrera sig på olika hemsidor med din soderhamn.com-adress och att aldrig svara på mejl du inte känner igen.

–Ska du registrera dig på någon

sida som du inte känner dig helt säker på ska du öppna ett hotmail- eller gmail-konto och använda dem. Då blandar du aldrig in din egen adress, säger Erik Thyr.

FAKTARUTA

Söderhamn NÄRA administrerar och driver två internetdomäner, soderhamn.se som används av kommunens medarbetare och soderhamn.com, som används av privatpersoner och företag. Dessutom sköter man driften och spamfilter åt kommunala bolag och några privata domäner. Sammanlagt rör det sig om flera tusen kommunala adresser bara i Söderhamn. Antalet mailadresser på soderhamn.com är i dagsläget ungefär 13 000 stycken.

I Söderhamn skiljer man på främst de två stora domänerna .se och .com, där .se är kommunens alla adresser. I princip finns det en adress per anställd, förutom några undantag har de flesta förnamn. efternamn@soderhamn.se som adress.

Här ska vi utföra arbeten

Under våren och sommaren kommer Söderhamn NÄRA att utföra arbeten på en rad platser i kommunen. På de följande sidorna har vi skrivit om några av de största projekten.

Olika metoder att renovera ledningar

Att reparera trasiga och otäta eller läckande ledningar är ett vanligt förekommande jobb för de som arbetar med vatten och avlopp. Skador på avlopps- och vattenledningsnätet kan bland annat uppstå på grund av rörelser och sättningar i mark och måste därför renoveras.

Söderhamn NÄRA använder sig av i princip tre sätt att renovera avlopps- och vattenledningar och under våren kommer Söderhamn NÄRA att använda sig av alla tre.

När en ledningssträcka ska åtgärdas är det bland annat förhållandena i omgivningen som avgör vilken metod som ska användas. Vid en omläggning, där vatten- eller avloppsledningen byts ut, gräver man upp hela sträckan och anlägger en ny ledning.

–Så gör vi när förhållandena är

sådana att vi kan gräva utan att det orsakar problem för tredje man, samt att det är mest ekonomiskt fördelaktigt. Vi gör det även när den nya ledningen måste ha samma dimension som den gamla, säger Peter Fryklund, som jobbar som driftansvarig för ledningsnät på Söderhamn NÄRA.

På många platser kan det vara olämpligt med stora uppgrävningar. Då använder man sig av två effektiva metoder som båda bygger på att man drar nya rör i de befintliga ledningarna. Dessa metoder kallas för strumpinfodring och relining.

Strumpinfodring används för renovering av avloppsledningar och innebär att man via en avloppsbrunn för in en polyesterstrumpa i den befintliga ledningen.

Metoden är högteknologisk och måttbeställs för en aktuell ledningssträcka. Strumpan tillverkas i Danmark och levereras nedkyld i en

container.

–Strumpan är en färskvara och inom en vecka från det att den tillverkats måste strumpan användas, annars kan den inte hårdas, säger Peter Fryklund.

Att montera in polyesterstrumpan går fort. Väl på plats rengör teknikerna den befintliga ledningen och börjar därefter pressa in strumpan som sedan hårdas med hjälp av ånga. När strumpan har hårdats går man in med en robot som skär ut hål för serviser, det vill säga anslutningar från bland annat fastigheter.

–Det här är en snabb metod, på en dag kan allt vara klart, säger Peter Fryklund.

Strumpinfodring är en metod som främst används under asfalterade och trånga ytor där det blir för kostsamt att gräva.

Det andra alternativet är relining är en vanlig metod som man använder sig av vid ledningsrenoveringar. Den är billigare än strumpinfodringar och kräver mindre ingrepp än omläggningar. Däremot går den inte att använda då man inte kan gå ner i

ledningsdimension, eftersom den nya ledningen har en mindre dimension än den befintliga ledningen.

Relining sker genom att man enbart gräver vid start och slutpunkt samt vid varje servisanslutning.

–Det här är en bra och effektiv metod som vi använt oss av i många år, säger Peter Fryklund.

Under våren och sommaren kommer Söderhamn NÄRA att utföra följande planerade ledningsarbeten:

- Omläggning av vatten, avlopp och dagvatten med anledning av etableringen av H&M
- Omläggning av vatten på Höglundavägen, Vågbro
- Ledningsrenovering avlopp Strandbacksgatan, strumpinfodring
- Ledningsrenovering avlopp Marmaskogen, strumpinfodring samt relining
- Renovering av avloppsledningsnätet i Stråtjärä, påbörjas under augusti/september

Omläggning av vatten på Höglundavägen är ett av årets planerade renoveringsarbeten. Här har det på en begränsad sträcka uppkommit ett flertal större vattenläckor.

Relining.

Strumpinfodring.

Förtätningar av fjärrvärmenätet

Längs Söderhamn NÄRAS fjärrvärmenät finns det hushåll som inte drog in fjärrvärme när man en gång i tiden passerade deras bostadsområden, gator och kvarter.

Nu erbjuder Söderhamn NÄRA de hushåll som ligger längs fjärrvärmenätet, men som inte är inkopplade att ansluta sig.

–Det här är ett sätt för oss att effektivt utnyttja det befintliga fjärrvärmenätet, säger Värmechef Tomi Gladh.

I varje område där det finns fjärrvärme finns det även hushåll som av en eller annan anledning inte har dragit in fjärrvärme i huset. Det kan ha funnits en rad orsaker till att det inte var aktuellt den gången. Idag kan förutsättningarna för det enskilda hushållet vara helt annorlunda och därför erbjuder Söderhamn NÄRA fastighetsägare och villahushåll som bor längs fjärrvärmenätet att ansluta sig.

Att koppla in sig på fjärrvärmenätet i områden där det redan finns fjärrvärme är ekonomiskt fördelaktigt eftersom man bara behöver gräva ner nya rör till själva fastigheten, resten finns där redan.

–En normalanslutning där vi förlänger själva fjärrvärmeledningen kostar omkring 70 000 kronor med

Öster är en stadsdel där det går att förtäta fjärrvärmenätet.

allt installerat och klart. När vi förtätar äldre delar av nätet kostar det inte lika mycket och det kommer kunden

till godo, säger Tomi Gladh.

Årets förtättningsprojekt kommer att påbörjas under sommaren och

du som vill veta mer är välkommen att kontakta Tomi Gladh för mer information.

Fler underjordsbehållare till fritidshusområden

Söderhamn NÄRA kommer att fortsätta att sätta ut underjordsbehållare på strategiska platser i kommunens fritidshusområden. De kommer att ersätta de gröna kärl som står utplacerade i dag.

–Under våren och försommaren kommer vi att ställa ut dessa underjordsbehållare vid Dragedsviken, Mamre-Baggsundet lite längre ut än den som sattes ut 2011, ytterligare en i Morviken och en vid båtklubben i Segelvik säger Christina Åström, renhållningschef på Söderhamn NÄRA. Under nästa år kommer vi att fortsätta utbyggnaden med underjordsbehållare.

Underjordsbehållare är stora behållare där du slänger ditt brännbara

hushållsavfall. För annat avfall som till exempel farligt avfall, byggsopor, elektronik, madrasser eller annat skrymmande avfall hänvisas du till Långtå avfallsstation.

Under sommarhalvåret, april till oktober, kommer underjordsbehållarna att vara öppna men under vinterhalvåret låser vi dem. Du som har ett abonnemang gällande sophämtning hela året (permanent) får en nyckel som kommer att skickas ut då det nya systemet tas i bruk.

Har du frågor gällande övergången till detta system eller om du vill byta abonnemang från fritid till permanent och kunna utnyttja sophämtningen året runt ska du ringa 75 143.

En allt vanligare syn i fritidshusområden, stora underjordsbehållare med stor kapacitet.

Lerviksskolans får ny panna

När Lerviksskolan i höstas stod färdigrenoverad, var det bara en sak som felade. Man hade ingen värme. Den ursprungliga planen att dra värme från Arizona Chemical hade skrinlagts och något alternativ fanns inte.

Lösningen blev att Söderhamn NÄRA ställde dit en oljepanna tillfälligt för att klara vintern, men som nu kommer att tas ur bruk.

Söderhamn NÄRA har precis slutfört upphandling av en modern pellets-panna som kommer att ersätta oljepannan under våren.

Ny fjärrvärmeledning

Värmekulverten som går strax utanför Kraftvärmeverket på Granskär mot Stamvägen och vidare norrut längs Norralagatan kommer att bytas ut.

Den gamla eternitkulverten från 70-talet har gjort sitt och ska ersättas med en ny, modern och välisolerad kulvert. Sammanlagt rör det sig om cirka 550 meter som nu kommer att kvalitetssäkras för de närmaste decennierna.

Hur länge en modern kulvert håller

är det ingen som vet, men femtio år kommer den alldeles säkert att hålla – Under förutsättning att vi kommer att kunna hålla inträngande vatten från utsidan borta från kulverten, men det räknar vi med att kunna göra, säger Värmechef Tomi Gladh.

Själva grävingsarbetet kommer att påbörjas under försommaren och samföräggas med bredband, vatten och elnät som också passar på att förbättra och reparera sina rör och ledningar.

Kopplar samman mottagningsstationer

70 kilovoltstälverket i Östanbo tas ur drift och mottagningsstationen kopplas samman med den vid Hällåsen.

Under våren kommer Söderhamn NÄRA Elnät att påbörja ett stort anläggningsarbete längs Flygvägen i samband med att man gräver ner en ny 10 kilovolts högspänningskabel mellan mottagningsstationen vid Hällåsen och den i Östanbo.

– Vi gör det här istället för att lägga ner stora pengar på att rusta upp det gamla stälverket i Östanbo, säger elnätschef Göran Florén.

När Söderhamn NÄRA tog beslutet att göra något åt den gamla transformatorn i Östanbo hade man två alternativ att välja mellan. Det ena var att rusta upp det gamla 70 kilovoltstälverket i Östanbo. Det andra var att knyta samman stationen med mottagningsstationen vid Hällåsen.

– Vi valde det senare alternativet,

att gräva ner en ny högspänningskabel mellan Hällåsen och Östanbo.

Att rusta upp stälverket i Östanbo skulle ha kosta cirka fem miljoner kronor i inköp av två stycken nya krafttransformatorer plus övrig utrustning.

Lösningen är att istället utnyttja kapaciteten vid mottagningsstationen vid Hällåsen och mata ut 10 kilovolt till stationen i Östanbo.

– Det här är en riktigt bra lösning i ett längre perspektiv, då det gamla stälverket försvinner i Östanbo, med stora drifts- och underhållskostnader. Vi utnyttjar dessutom vår anläggning vid Hällåsen betydligt mer effektivt, säger Göran Florén.

Den sammanlagda längden på den nya kabeln är 5,5 kilometer och arbetet kommer att ske tillsammans med lokala entreprenörer samt i egen regi.

Företagare: sortera mera!

I alla verksamheter skapas avfall och företagen betalar en avgift för att bli av med det.

Ditt företag kan enkelt minska kostnaderna genom att ni själva sorterar ut det som kan återvinnas.

Inom kort kommer alla företag i Söderhamn kommun att få en broschyr i brevlådan som förklarar hur du ska göra om du vill minska dina avfallskostnader och samtidigt göra en insats för miljön.

Om du i dag slänger allt avfall i ett och samma kärl för brännbart avfall, finns det en hel del pengar att tjäna genom att se över rutinerna.

Installerar du några extra kärl för förpackningar av glas, metall, papper och plast samt tidningar, blir den brännbara restfraktionen mycket liten. Samtidigt sänker du kostnaderna för din avfallshantering. Söderhamn NÄRA hämtar ditt utsorterade avfall efter ett schema eller efter behov. Du har dessutom möjlighet att själv bestämma i vilket intervall du vill att vi ska tömma dina kärl. Extra hämtningar kan alltid beställas om det behövs.

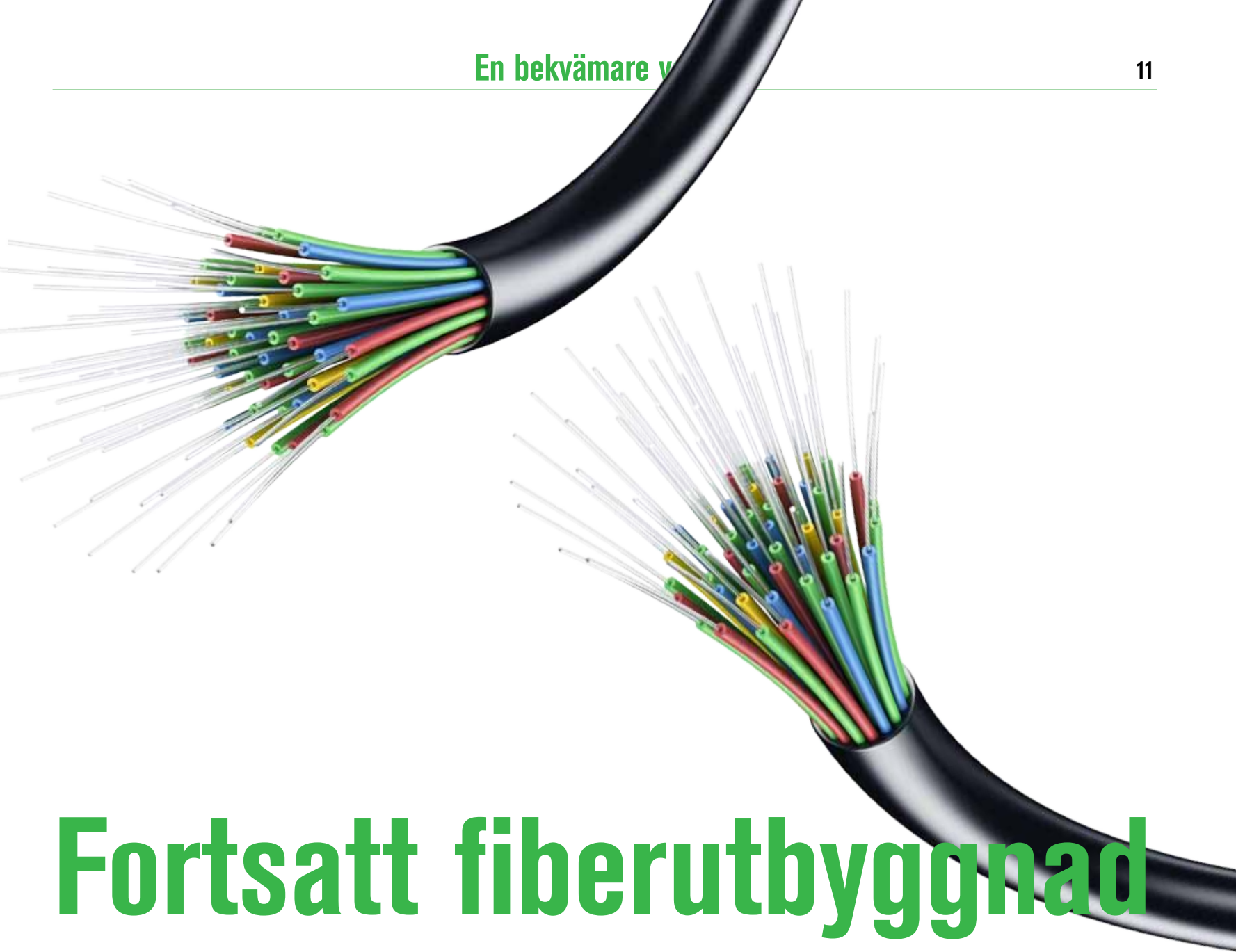
Enligt miljölagen ska allt avfall som kan gå till återvinning också göra det. Det innebär att såväl verksamheter som hushåll har en skyldighet att

sortera ut tidningar och förpackningar av papper, glas, metall och plast samt farligt avfall som till exempel lysrör, färgrester och batterier.

Genom att låta Söderhamn NÄRA hjälpa dig att förbättra förutsättningarna för källsortering kan du enklare följa lagen.

Under våren kommer du som bedriver näringsverksamhet att få den här broschyren i brevlådan.

Fortsatt fiberutbyggnad

Söderhamn NÄRA fortsätter att bygga ut fibernätet. Förra sommaren var det villorna på Klossdammen som fick chansen att installera fiber.

Nu försätter Söderhamn NÄRA att installera fiber på Knektslätten och i Vågbro.

–Sammanlagt rör det sig om drygt 200 villahushåll och bostadsrätter som kommer att kunna ansluta sig, säger Erik Thyr, projektledare för fiberprojektet.

Fiberutbyggnaden på Knektslätten är en direkt fortsättning på förra årets fiberdragning på Klossdammen. Att Söderhamn NÄRA har valt att göra så beror på att man då kan koppla hela fibernätet till en och samma nod längs Ringvägen.

–På det här sättet får vi in hela stadsdelen på en nod vilket ger oss ett säkrare nät med större kapacitet, säger Erik Thyr.

Nästa år är planen att fortsätta från Knektslätten till Holmänge.

Årets fiberdragning i Vågbro kommer att ske parallellt med den på Knektslätten och berör området öster om Vågbrovägen och söder om Lötån.

I båda fallen kommer Söderhamn NÄRA, med hjälp av entreprenörer, att påbörja grävningsarbetet i april. Själva fiberdragningen görs i egen regi och kommer att påbörjas under försommaren och beräknas vara klart under hösten.

Förra året tog Söderhamn NÄRA upp intresseanmälningar och grävde för fiber där intresset var tillräckligt stort. I år har man istället valt att gräva så att alla hushåll i ett område ska kunna ansluta sig.

–Vi har kommit fram till att det är betydligt effektivare att förbereda alla hushåll. Vill någon ansluta sig i efterhand är det enklare att göra det eftersom vi slipper gräva upp gatorna igen, säger Erik Thyr.

När fiberkabeln installeras görs det genom att man blåser in själva kabeln i den slang som redan är nergrävd till huset. Därefter borrar man ett hål genom väggen och installerar själva modemmet. Det hela är gjort på ett par timmar. Sedan är fibermodemet klart att användas.

Att ansluta sig till fibernätet kostar i år 6 250 kronor om man tecknar ett avtal i samband med att Söderhamn

NÄRA utför själva grävningsarbetet. Väntar man till nästa år kommer priset att vara högre. I priset ingår grävning fram till tomtränsen, all utrusning och ett modem som tillfaller kunden.

–Det här är ett otroligt fördelaktigt pris. Jag känner till kommuner där det kostar från 20 000 kronor och uppåt

att dra in fiber, säger Erik Thyr.

Det finns två sätt att lägga upp betalningen, antingen betalar du hela summan direkt eller så delar du upp den och betalar 174 kronor i månaden i 36 månader. Delbetalningen kan du utnyttja om du samtidigt köper någon bredbandstjänst.

FAKTARUTA

Fiber är det snabbaste sättet att skicka datatrafik och kapaciteten är mycket hög.

Söderhamn NÄRA erbjuder fyra olika bredbandshastigheter till privatpersoner:

100/10 Mbps	345 kr/mån
30/10 Mbps	285 kr/mån
10/10 Mbps	235 kr/mån
0,5/0,5 Mbps	169 kr/mån

Du kan byta hastighet under avtalstiden

Anslutningsavgift för år 2012:

6 250 kr i samband med att vi gräver.

Söderhamn NÄRAs bredband ger dig även möjlighet att se bredbands-TV.

Med bredband kan du dessutom enkelt flytta över ditt telefonabonnemang till bredbandstelefon. Du behåller ditt telefonnummer men ringer till en betydligt lägre kostnad.

Du kan läsa mer om bredband på www.soderhamnarna.se

Värmechef Tomi Gladh och elnätschef Göran Florén stod för korvgrillningen.

Bad, korv och trivsel på Hällåsen

Söderhamn NÄRA är ett bolag med en rad olika verksamheter som på ett eller annat sätt påverkar kommuninvånarna.

Därför är det också viktigt att finnas tillhands och synas på platser där invånarna rör sig.

Ett sådant tillfälle var en lördag i början av mars då Söderhamn NÄRA tillsammans med Faxeholmen bjöd allmänheten på gratis bad och korv.

-Det här var ett sätt att visa upp oss och träffa våra kunder på ett enkelt och trivsamt sätt, säger Eva Hedblom,

marknadsansvarig på Söderhamn NÄRA.

Dagen på Hällåsen gjordes i sam-

arbete med Faxeholmen.

-Eftersom vi båda är kommunala bolag med många gemensamma kun-

Eva Hedblom och Anette Gustafsson träffade intresserade besökare vid Söderhamn NÄRAs mässmonter.

Barnen åkte vattenrutschbana...

...och lekte i stora bassängen.

der tyckte vi att det var en bra idé att göra det här tillsammans, säger Eva Hedblom.

Det var många som hade letat sig till Hällåsen, inte bara för att bada, åka skridskor och äta korv. Många passade även på att ta reda på mer om allt från bredband, till fjärrvärme och utsortering av matavfall. Det var helt enkelt en dag då många förenade nytta med nöje.

-Folk verkade trivas och många kom fram och pratade med oss och det var det viktigaste. Nu hoppas vi att det här kan bli ett återkommande evenemang, säger Eva Hedblom.

Bandyplanen var öppen för allmänheten.

Vd äter korv med vd. Faxeholmens vd Petri Berg tog en korv tillsammans med Söderhamn NÄRAS vd Monica Granlund.

Jenny Eriksson diskuterade skillnaden mellan svensk och italiensk sophantering med Ulla Bovin som till vardags bor i Italien. Hon var på tillfälligt besök hos barnen och passade på att besöka Hällåsen med sina barnbarn.

Barn och vuxna trivdes tillsammans.

Miljöarbete i framkant

I bostadsrättsföreningen HSB Stormyran har medlemmarna redan gjort en hel del för att öka miljömedvetandet och för att spara på resurser, men det finns alltid mer att göra. Nu startar föreningen ett nytt projekt som ska ta ett helhetsgrepp på hur vi handlar.

–Hur vi betar oss när vi handlar är en mycket viktig del i miljöarbetet. Här finns det enormt mycket att förbättra, exempelvis konsten att inte köpa mer än man behöver, säger föreningens ordförande Bengt Sundström.

Det finns mycket som med ganska enkla medel kan förbättras i en bostadsrättsförening som beslutat sig för att göra något åt energi- och resursförbrukning. Ett bra sätt att komma igång är att synliggöra hur förbrukningen ser ut i dag och hur stor skillnaden kan bli om man genomför några förbättringsåtgärder.

Fram till nu har HSBs bostadsrättsförening Stormyran främst koncentrerat sig på att effektivisera fastighetens tekniska delar, som vatten, värme och återvinning. Man har bland annat låtit energibesikta fastigheten, sett över isolering och ställt ut kärl för källsortering av många fraktioner i det gemensamma soprummet.

På stormyran har man installerat kärl för en rad olika fraktioner.

Ett stort projekt som föreningen genomfört är att man har sett över värmeförbrukningen. Stormyran är kopplat fjärrvärmnätet och varje hushåll har en individuell mätare som visar hur mycket vatten och värme man gör av med.

–Vi har, för samtliga boende, genomfört tre utbildningsomgångar där vi informerade och gick igenom hela systemet. Vi visade hur varje hushåll kunde utnyttja systemets möjligheter för att spara energi och direkt påverka sina boendekostnader. Det möjliggörs genom att varje lägenhet har sin egen centralenhet, säger vice värden Allan Fröberg.

Ett annat projekt som direkt har visat sig i föreningens ekonomi är att man har investerat i besparingsmunstycken till alla vattenkranar och duschhandtag.

–Det här är ett mycket enkelt och effektivt sätt att spara vatten. På bara ett år sänkte vi förbrukningen med över 800 kubikmeter och har nu möjlighet att hamna i en lägre tariff. På det sparar vi, i fast avgift, cirka 25 000 kronor per år, säger Bengt Sundström.

Att föreningen nu vill vara med att sortera ut matavfall ser Bengt Sundström och Allan Fröberg som en helt naturlig del av det miljöarbete som

redan är etablerat i bostadsrättsföreningen Stormyran.

– I vårt styrelsearbete och inför beslut lägger vi alltid in miljöaspek-

ten. Det här ligger helt i linje med hur vi tänker i föreningen och är en viktig pusselbit i den stora helheten, säger de.

Snålspolande munstycken har sparat vatten för tusentals kronor.

Bengt Sundström, ordförande och Allan Fröberg, vice värd i Bostadsrättsföreningen HSB Stormyran har lagt ner mycket energi på att miljöanpassa föreningen.

Att hantera en onormal händelse

Onormala händelser kan uppstå när man minst anar det, det är därför de är onormala.

Allt annat kan man mer eller mindre planera och förbereda sig inför.

Men även skadan av en onormal händelse kan lindras om man försöker tänka sig in i kommande situationer och aktivt arbetar med att förebygga dem.

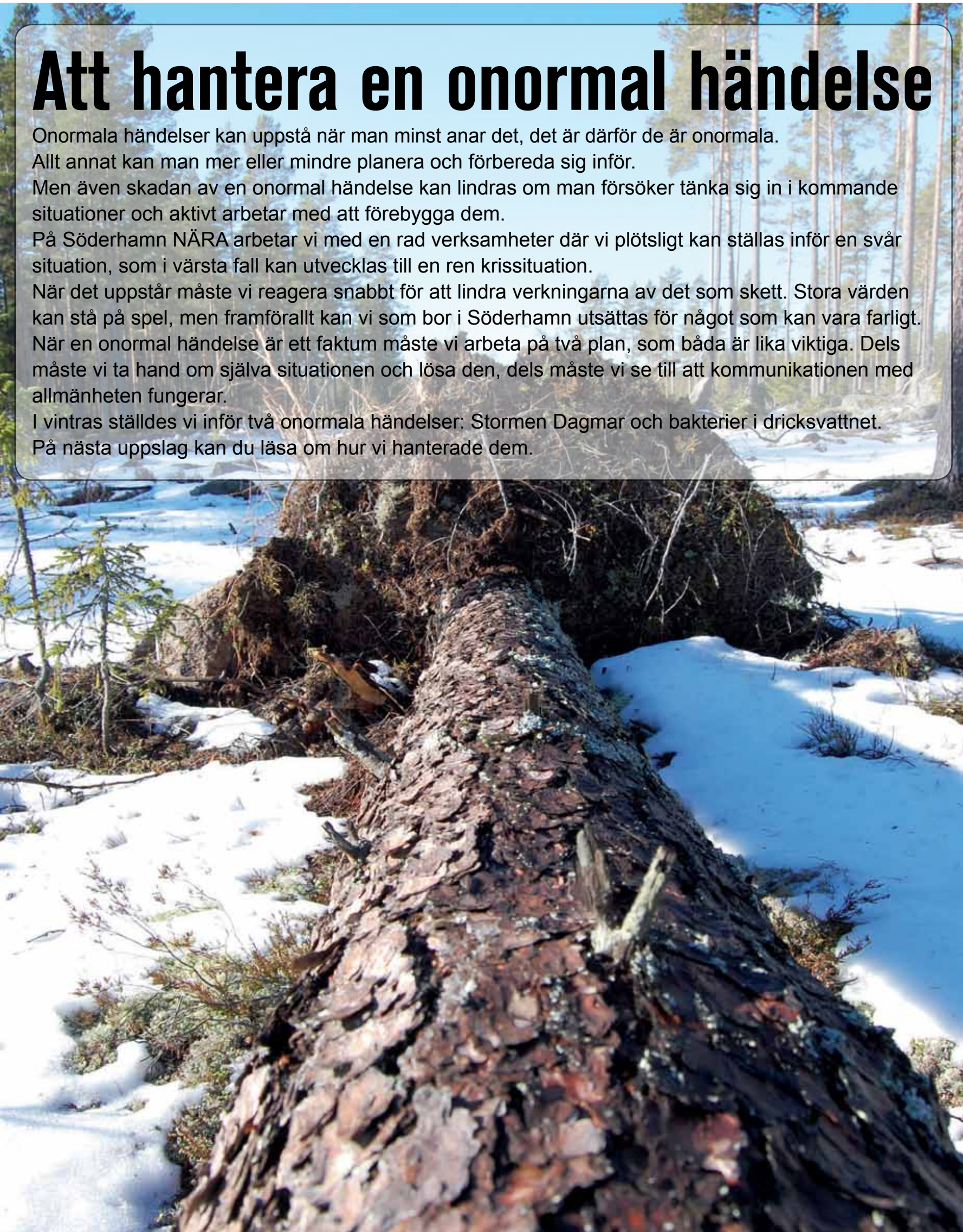
På Söderhamn NÄRA arbetar vi med en rad verksamheter där vi plötsligt kan ställas inför en svår situation, som i värsta fall kan utvecklas till en ren krissituation.

När det uppstår måste vi reagera snabbt för att lindra verkningarna av det som skett. Stora värden kan stå på spel, men framförallt kan vi som bor i Söderhamn utsättas för något som kan vara farligt.

När en onormal händelse är ett faktum måste vi arbeta på två plan, som båda är lika viktiga. Dels måste vi ta hand om själva situationen och lösa den, dels måste vi se till att kommunikationen med allmänheten fungerar.

I vintras ställdes vi inför två onormala händelser: Stormen Dagmar och bakterier i dricksvattnet.

På nästa uppslag kan du läsa om hur vi hanterade dem.

När vi fick bakterier i vattnet

I samban med vattenkrisen var intresset från massmedia stort. Veronica Henriksson fick svara på många frågor under några intensiva dagar.

I början av februari drabbades stora delar av Söderhamns kommun av bakterier i dricksvattnet.

När ett rutinprov vid Ålsjöns vattenverk visade på förhöjda halter av koliforma bakterier togs genast kompletterande prover och under några dagar upplevde Söderhamn en vattenkris.

Förekomst av koliforma bakterier indikerar i första hand ytvattenpåverkan men kan även härstamma från människor eller djur. I vissa fall då koliforma bakterier når grundvattnet och vidare till dricksvattnet beror det i regel på att grundvattennivån är hög.

– Ytvattnet filtreras normalt genom flera lager jord och sand innan det når grundvattnet. Är grundvattennivån för hög hinner inte ytvattnet renas tillräckligt i marklagren och bakterier kan då följa med och det är den troligaste anledningen till att vi fick problem, säger Veronica Henriksson, chef för vatten och avlopp på Söderhamn NÄRA.

Koliforma bakterier är i sig oftast inte sjukdomsframkallande men om

de förekommer kan de innebära en ökad risk för vattenburen smitta. Därför tar man alltid förhöjda halter av koliforma bakterier på stort allvar.

– Vi väntar aldrig med att sätta in åtgärder om det visar sig att halterna är högre än gränsvärdet, säger Veronica Henriksson.

Det gjordes även när Söderhamn drabbades i februari. Omedelbart togs nya prover och reningsprocessen kontrollerades, därefter påbörjades klorering av vattnet. Kontinuerliga prover som togs under veckan som följde visade på fluktuerade bakteriehalter. I slutet av veckan gick man därför även ut med kokningsrekommendationer.

– Halten koliforma bakterier på ledningsnätet var aldrig över gränsvärdet vid utbrottet i februari utan de förhöjda halterna fanns på utgående vatten från Ålsjöns vattenverk, säger Veronica Henriksson.

Gränsvärdet för kommunalt dricksvatten är satt väldigt lågt. Värdet anges i cfu/100ml som förenklat betyder antal kolonibildande bakterieenheter per 100ml. I det kommunala vattnet får det inte finnas fler än 10 cfu/100ml. När Söderhamn NÄRA

gick ut med varningen om förhöjda halter samt kokrekommendationer låg halten på 11 cfu/100ml. När krisen var över visade proverna att halterna åter var mindre än 1 cfu/100ml och det är det normala värdet för det vatten som vi får i våra kranar.

– Som jämförelse kan vi ta privata gårdsbrunnar. Där är gränsvärdet satt till 500 cfu/100ml, och då är även det gränsvärdet satt med marginal. Så det vatten som vi levererar ut normalt i vattenledningarna är av väldigt hög kvalitet, säger Veronica Henriksson.

I samband med en kris är det lika viktigt att informera om krisen, som det är att ta hand om själva orsaken till den. När den utökade provtagningen på vattnet vid Ålsjön visade sig innehålla förhöjda värden beslöt man på Söderhamn NÄRA att använda alla kanaler som fanns till hands för att nå ut med information.

Inom någon timme fanns det information på den egna hemsidan, kommunens hemsida, infokanalen och på Hela Hälsingland.

– Vi kontaktade även lokalradion, lokaltidningen, SOS Alarm, lade ut information på kommunväxlens automatiska telefonsvarare och kon-

taktade prioriterade abonnenter, säger Veronica Henriksson.

Så fort informationen nådde allmänheten på torsdagskvällen började det ringa och samtalen kopplades till ett flertal personer på Söderhamn NÄRA, som alla hade satts in i vad det handlade om. Under fredagen fick även kundservice ta emot många samtal.

–De flesta som ringde ville verifiera den information som de redan tagit till sig och en del var naturligtvis oroliga, men det flöt på bra, säger Veronica Henriksson.

Under hela tiden uppdaterades informationen på hemsidorna och alla andra informationskanaler underrättades fortlöpande om utvecklingen. När faran var över gjordes det hela i omvänd ordning.

Veronica Henriksson är mycket nöjd med hur hela händelsen hantades, allt från själva hanteringen av föroreningen till informationen till allmänheten.

– Vi gjorde precis allt vi kunde och vi gjorde det på ett mycket bra sätt, säger hon.

Hur vi klarade stormen Dagmar

Söderhamn NÄRA har installerat isolerad högspänningskabel. På bilden syns skillnaden mellan en modern kabel till vänster och en gammal kabel till höger. Bilden är tagen i samband med att man bytte ut och vädersäkrade elnätet på Skatön.

När stormen Dagmar drog in över våra trakter natten mellan juldagen och annandagen, var katastrofen ett faktum på många platser. Stora delar av Hälsingland blev strömlöst och i vissa områden hade Dagmar dragit fram som en tornado och lämnat hundratal fällda träd efter sig.

Söderhamn NÄRAs elnät klarade stormen väl och en viktig orsak till det är att mycket stora delar av nätet är vädersäkrat.

Klockan 04.30 väcktes Hans Persson av att samtal från SOS Alarm som fått in anmälningar om strömavbrott i Sandarne. Eftersom Hans hade beredskap den natten var den första på Söderhamn NÄRA som fick reda på vad som hade hänt och det var hans uppgift att åtgärda det hela.

–Det var linjen från Lötbäcken till Krokskär som hade drabbats av ett trädpåslag, säger han.

Trädet som hängde över ledningen innebar att halva Sandarne blev strömlöst. Hans Persson kopplade bort den trasiga luftledningen. Efter en och en halv timme var strömmen

tillbaka i Sandarne. Därefter ringde han kollegan Tomas Zetterström och tillsammans tog de bort trädet som hade förstört ledningen.

–Det gick bra och efter ytterligare några timmar hade även skärgårdsöarna fått tillbaka strömmen.

Det var i princip allt som hände längs Söderhamn NÄRAs elnät.

Värre gick det för bland annat Fortums elnät. Där blev skadorna efter Dagmar mycket omfattande och uppröjningsarbetet krävde stora personalresurser. En del hushåll fick vänta flera dagar innan strömmen var tillbaka. Att reparationsarbetet tog lång tid berodde på att stormen hade dragit fram hårt och skapat stora skador på Fortums nät.

Fortum fick låna in folk som kunde hjälpa till och under ett par veckors tid arbetade personal från Söderhamn NÄRA med att hjälpa Fortum att reparera elnätet.

Att Söderhamn NÄRAs elnät klarade sig så pass bra som det gjorde beror till stora delar på att Söderhamn NÄRA under de senaste åren har arbetat med att vädersäkra elnätet.

–Vi har vädersäkrat omkring 35

kilometer och där vi gjort det drabbades vi inte av några avbrott och vi har inte hittat några skador på nätet. Det enda avbrott vi fick var på högspänningsledningen mellan Lötbäcken och Krokskär och det är en sträcka som vi inte har vädersäkrat än, säger Hans Persson.

I samband med elavbrott ska elbolagen se till att elavbrottet inte blir längre än nödvändigt. De som drabbas av elavbrott som är längre än tolv timmar har rätt till ersättning.

–För vår del rör det sig om en enda kund längs en lågspänningskabel och efter ett dygn hade även den kunden strömmen tillbaka, säger Hans Persson.

Hans Persson.

FAKTARUTA

Vädersäkra nät

Efter stormen Gudruns härjningar för några år sedan blev frågan om vädersäkra nät högaktuellt och runt om i landet påbörjades ett stort arbete med att vädersäkra elnätet.

Söderhamn NÄRA har under några år arbetat intensivt med att vädersäkra elnätet. Sammanlagt rör det sig om 35 kilometer ledning som antingen har grävts ner eller isolerats och byggts om på ett sådant sätt att de kan fortsätta att leverera el även om ledningen har blåst ner.

Sammanlagt har Söderhamn NÄRA investerat 20 miljoner kronor i vädersäkringar.

Matavfall till biogas

Efter påsk startar ett av Söderhamns största miljöprojekt någonsin, då den första gruppen hushåll i kommunen kommer att få börja sortera ut sitt matavfall.

–Vi börjar i liten skala, men redan i höst kommer vi att köra igång på allvar, säger Gunnar Lidén, projektledare för matavfall till biogas på Söderhamn NÄRA.

Under april månad kommer en rad villor och bostadsrättsföreningar på Klossdammen att få bruna soptunnor

där de ska slänga sitt matavfall. För en dryg månad sedan fick de välja om de vill sortera ut sitt matavfall eller inte och en stor majoritet har valt att delta.

– Eftersom det är frivilligt att sortera ut matavfall är vi väldigt glada att så många väljer att vara med. Folk visar verkligen att de bryr sig om det här och vill dra sitt strå till stacken, säger Gunnar Lidén.

Trots att Söderhamn blir först ut i Hälsingland med utsortering av matavfall är det inget nytt eller unikt i sig. Redan i dag har närmare 160 kommuner runt om i landet infört utsortering. I Gästrikland har man samlat in matavfall i många år och det fungerar alldeles utmärkt.

En anledning till att även vi nu ska börja samla in matavfall är att regeringen har satt upp ett antal miljömål där insamling av matavfall är en viktig del och politikerna i Söderhamn har beslutat att vi ska följa dessa miljömål.

Papperspåsar är framtagna speciellt för matavfall och är mycket fukttåliga. Påshållaren är till för att hålla påsarna ventilerade och torra.

I september kommer Söderhamn NÄRA att börja med insamling av matavfall i stor skala, då ska område efter område erbjudas att delta och i början av nästa år ska i princip alla hushåll fått chans att vara med.

–Det här är ett stort projekt och vi vill att det ska fungera så bra som möjligt för alla, det är bland annat därför vi kör ett pilotprojekt. Vi kan inte i dagsläget ge några exakta besked om när och var vi kommer att börja i höst. Däremot kommer vi att ge besked i god tid innan vi kommer till ett visst område, säger Gunnar Lidén.

Fullt genomfört räknar Söderhamn NÄRA med att närmare 2 000 ton av sammanlagt 7 000 ton hushållsavfall per år som i dag eldas upp istället ska användas till att göra biogas och biogödsel.

–Så stor är andelen matavfall, plockanalyser visar att 30 procent av hushållsavfallet består av organiskt material. Det här är en viktig resurs som är väl värd att ta hand om eftersom vi skapar förutsättningar att minska vårt importberoende av icke förnybara resurser, säger Lidén.

Målet är att minst 60 procent av det matavfall som i dag slängs av hushållen, kommunens verksamheter och restauranger ska samlas in och återvinnas.

Det är en högst realistisk ambition. I de kommuner där utsortering av matavfall hållit på ett par år har det visat sig att över 80 procent av de som bor i flerbostadshus och över 70 procent av alla villahushåll har valt att sortera ut sitt matavfall.

– Dessutom har det visat sig att av

Så här ser de nya soptunnorna ut. De är bruna med perforerade sidor och en dubbelbotten, så att de ska hållas ventilerade och torra.

Nu kommer vi att ta hand om vårt matavfall på ett miljö- och energimässigt bra sätt.

alla hushåll som sorterar ut matavfallet tycker över 90 procent att det går väldigt bra, säger Gunnar Lidén.

Det är viktigt att utsortering av matavfall fungerar bra och därför har man valt att införa det hela på frivillig bas.

Söderhamn NÄRA kommer att förse alla som deltar med papperspåsar, påshållare och speciella sopkärl som är framtagna enbart för matavfall. Det gröna kärlet kommer att finnas kvar för det brännbara avfallet.

Att samla in matavfall på ett effek-

tivt sätt kräver dessutom anpassade lösningar. Villahushåll behöver en lösning, hyresfastigheter en annan, restauranger och kommunens alla verksamheter kräver ytterligare en lösning.

–Vi kommer att finnas till hands

under hela projektet och ingen ska behöva känna att de inte får den hjälp som de behöver och vill ha, säger Gunnar Lidén.

Vad är biogödsel?

Biogödsel är den rötrest som blir kvar när man har utvunnit biogasen. Det är ett utmärkt gödsel som innehåller mer tillgänglig näring och luktar mindre än traditionell gödsel. Biogödsel är perfekt som ersättning till konstgödsel, som både är dyrt och resurskrävande. Ytterligare en fördel med biogödsel är att det kan produceras lokalt och användas lokalt.

Vad är biogas?

Biogas är en blandning av metan och koldioxid som bildas när organiskt material bryts ner i en syrefri miljö. Vid tillverkning av biogas kan man använda alla typer av organiskt material som till exempel vallväxter, gödsel och matavfall. Biogasen kan sedan användas som bränsle till värmepannor och till att generera elektricitet.

Biogas kan även användas som bränsle till fordon efter att biogasen renats från koldioxid till dess att den består av 97 procent metan. Efter uppgraderingen kallas biogasen för fordonsgas och du kan köra en bil ungefär lika långt på en tank med gas som på en tank bensin.

Ny omlastningshall för matavfall

NCC lägger i skrivande stund sista handen på Söderhamn NÄRAs omlastningshall på Långtå.

I dagarna färdigställs en helt ny omlastningshall på Långtå. Den ligger mellan sorteringsplattan och flisplanen.

Omlastningshallen har byggts för att avlasta den gamla hallen som blir för liten nu när Söderhamn NÄRA ska sortera ut matavfall på Långtå.

De senaste åren har Långtå genomfört stora förändringar. Det mest uppenbara för alla besökare är själva återvinningsanläggningen, men det finns mer som har förbättrats längre in på området. Det senaste tillskottet är en helt ny omlastningshall.

Den 600 kvadratmeter stora omlastningshallen är byggd i plåt och

betong och har kostat 2,7 miljoner kronor. Hallen mäter 30 x 20 meter och är sju meter hög och har två stora portar där sopbilar ska kunna köra in och tippa sitt avfall och traktorer separera matavfallet från brännbart avfall.

Bygget var planerat att starta i september förra året men försenades en

månad. Tack vare den milda vintern har NCC tagit igen all förlorad tid och hallen kommer att stå klar enligt planerna.

Den gamla omlastningshallen kommer i framtiden att användas för att omlasta förpackningsavfall.

Lämna dina gamla saker till återbruk

Du vet väl att kan ge dina gamla saker ett nytt liv på Långtå.

Genom att lämna dina saker till återbruk ser du inte bara till att dina gamla prylar får ett nytt liv. Du stödjer även flera frivilligorganisationer.

Nästa gång du kommer till Långtå kan du välja mellan att kassera gamla prylar eller lämna dem till återanvändning i en container speciellt avsedd för detta. Containern heter "Återbruk" och är placerad i början av återvinningscentralen. Organisationerna som deltar i projektet ansvarar en vecka var för containern, och hämtar det som finns i den.

De saker du lämnar till återanvändning tas om hand av ideella organisationer i kommunen, som sedan säljer

dem vidare i egna lokaler.

Är du intresserad av inlämnade saker ska du besöka respektive organisations försäljningsställe och köpa dem där. Du får alltså inte själv plocka saker ur containern.

Organisationerna som deltar är Erikshjälpen Second Hand, Stenbackens Boende- och arbetskooperativ, Röda Korset, ALU-Center och Ideella djurskyddet.

Genom att lämna användbara saker till återanvändning sparar vi på resurser och gör en insats för miljön. Samtidigt är det ett viktigt stöd för de ideella organisationernas verksamhet.

Därför bör du lämna det som är användbart vid "Återbruket" nästa gång du besöker Långtå.

Mattias Lenetorp från Erikshjälpen är en av alla på frivilligorganisationerna som tar emot dina gamla prylar, så stanna alltid till vid Återbruchscontainern innan du kastar något.

Har du störningar på kabel-TV?

Söderhamn NÄRA har sedan införandet av det nya TV-utbudet haft en del störningar som varit svåra att lokalisera. Det har främst varit fråga om frysningar i bilden och en ruta med texten "kodad kanal".

– Tillsammans med våra leverantörer har vi upptäckt att den CA-modul som sålts till många kunder har kompatibilitetsproblem med vissa TV-apparater, säger Anders Svensson på Söderhamn NÄRA.

Nu har tekniker på Söderhamn NÄRA under en period testat en ny CA-modul av ett nytt märke och kommit fram till att den fungerar mot betydligt fler TV-modeller.

– Vi kan dessvärre aldrig garantera full funktionalitet med någon CA-modul. Detta på grund av att det finns så många olika TV-apparater. Eftersom CA-modulen ansluts till elektroniken i TV-apparaten kan det uppstå problem som vi inte kan förutse eller förebygga, säger Anders Svensson.

Du som upplever störningar i form

Så här ser den nya CA-modulen ut.

av frysningar av bilden ska kontakta butiken där du köpt din CA-modul och be att få byta till den nya modellen. Tyvärr är den nya modulen 100 kronor dyrare än den som såldes tidigare och du får själv betala mellanskillnaden.

Om du inte kan få acceptabel funktion med din CA-modul måste du använda en extern digitalbox av något av de märken som Söderhamn NÄRA rekommenderar. Din TV-handlare vet vilka.

Inte så NÄRA

Mount Everest, Foto: Pavel Kovac

Everest ska städas

Dumpade sopor finns tydligen överallt, till och med på en så pass otillgänglig plats som Mount Everest. Nu har de nepalesiska bergsbestigarens fackorganisation beslutat att göra något åt det hela. Tillsammans med bergsbestigare från hela världen har man dragit igång ett projekt där berget ska städas från tio ton skräp. Och det är alltså från den del av berget som ligger högre än själva baslägret.

De insamlade soporna ska källsorteras och i möjligaste mån återvinnas. Vid baslägret planerar man även att sätta upp sopstationer för källsortering för att ytterligare skydda den extremt känsliga miljön.

Slänger kläder

Enligt beräkningar från Naturvårdsverket slänger varje svensk i genomsnitt åtta kilo kläder per år. Det innebär att 70 000 ton kläder slängs i soporna varje år. Utöver det samlas cirka tre kilo in till välgörenhet, en siffra som Naturvårdsverket anser borde kunna vara högre. En viktig anledning till att man vill att kläder används längre är att det går åt 10-17 kubikmeter vatten samt ett kilo bekämpningsmedel för att tillverka ett kilo bomull.

Samma laddare till alla

I höstas lyckades EU-kommissionen ena de 14 största mobiltillverkarna att införa en gemensam standard för mobilladdare. Tidigare hade alla en egen standard, nu kommer de att ha en gemensam. Det här innebär att vi kan använda samma mobilladdare på flera fabriker.

I dag finns det 500 miljoner mobiltelefoner i Europa och antalet ökar med 90 miljoner per år. Genom att införa samma standard beräknas elavfallet bara från mobilladdare att minska med 50 000 ton per år.

Inte så NÄRA

Fordonsgasen ökar

Mängden fordonsgas som levererats ut till den svenska bilparken kan gott och väl ha passerat 100 miljoner normalkubikmeter. 2010 levererades 92,8 miljoner kubikmeter och trots att statistiken för 2011 ännu inte är sammanställd, kan vi nog räkna med att den kommer att visa att vi passerar 100 miljoner kubikmeter. Fordonsgas är den gemensamma benämningen på naturgas och biogas som uppgraderats till att driva fordon.

Statistiken visar också att fordonsgasen i genomsnitt bestod av 64 procent biogas, vilket innebär att fordon som drivs med fordonsgas endast innehåller 36 procent fossil naturgas.

En normalkubiker fordonsgas motsvarar 1,1 liter bensin.

Källmärkt el

Det låter kanske som stora ord, men ditt val av elhandelsföretag kan påverka klimatet på sikt.

Ju fler som väljer el som producerats med förnybara energikällor, desto snabbare kan vi avveckla användningen av fossila bränslen.

Den största delen av de klimatförändringar vi har sett de senaste årtiondena tros komma från förbränningen av fossila bränslen.

Genom att välja en elleverantör som tar ansvar för hur elen produceras, kan du påverka den fortsatta utvecklingen inom både energi- och miljöområdet. Källmärkt el garanterar att din totala elförbrukning täcks av en kraftproduktion baserad på 100 procent förnyelsebar energi som vind, vatten och biobränsle.

Källmärkt är ett samarbete inom elhandel mellan Söderhamn Nära AB och Gävle Energi AB. Förutom elhandel hjälper Källmärkt även företagskunder med energieffektiviseringstjänster, rådgivning och finansiella tjänster kopplade till el och förbrukning av el. Under 2012 är förhoppningen att fler delägare skall

knytas till bolaget.

Källmärks kunder är mycket nöjda med företaget och dess tjänster, det visar återkommande kundundersökningar om företagets verksamheter. Källmärkt placerades på topptio i SKI (Svensk kvalitetsindex) 2008 och har högt NKI (Nöjd kundindex).

Inte så NÄRA

Plast blir olja

Den japanska uppfinnaren, Akinori Ito, kan med sin nya uppfinning omvandla vanliga plastpåsar till råolja. Plasten värms och ångorna skickas genom ett system av rör och vattenbad för att sedan kylas och kondenseras till råolja. Enligt uppgift ska förlusterna bli lika med noll eftersom ett kilo plastpåsar blir ett kilo råolja, dessutom med en förvånansvärt liten energiåtgång, en kilowatt per kilo råmaterial, skriver tidningen Avfall och Miljö.

Återvinning ur kremering

I Sverige genomförs årligen omkring 70 000 kremeringar och nu vill Svenska Kyrkan återvinna metaller som blir kvar efter kremeringen. Det man vill ta tillvara på är titan från höft- och lärbensproteser. Sammanlagt rör det sig om återvinningsbart titan för 50 miljoner kronor per år som i dag grävs ner i jorden.

Det här sker redan i Danmark och Finland, men den svenska lagstiftningen sätter stopp för en liknande verksamhet.

Ät upp eller böta

Krogen Vin & Bof i danska Hørring lägger på 30 kronor extra på notan om du inte har ätit upp maten. Lämnar du mer än 150 gram mat så bötfälls du och anledningen är att krögaren på det sättet vill minska mängden matavfall. Matgästerna får veta vilka regler som gäller innan de beställer och det hela tycks fungera bra.

Sedan krogen införde böter på matavfall har ingen matgäst lämnat mer än den tillåtna mängden mat, uppger en danska branschorganisationen Horesta.

Vi slänger för mycket matavfall

Enligt färsk statistik från Naturvårdsverket slänger varje person i snitt 72 kilo matavfall varje år. Sammanlagt slängs ungefär en miljon ton matavfall per år om man räknar in hela kedjan från livsmedelsindustrin till butikerna och hemmen.

Av den totala mängd matavfall som slängs står hushållen för 67 procent och av det slängs en tredjedel helt i onödan, som till exempel ätbart bröd, frukt och grönsaker.

Nya rekord för vindkraften

Vindkraften i Sverige kommer att slå nya rekord även under 2012, och enligt en ny prognos från Svensk Vindenergi kommer vindkraften producera 7,7 TWh el i år. Också under 2013 kommer vindkraften av expandera kraftigt.

Under 2011 installerades 354 nya vindkraftverk med en total effekt på 754 megawatt (MW). Vid årsskiftet fanns det totalt 2 039 vindkraftverk i landet med en samlad effekt på 2 899 MW. Den kraftiga blåsten bidrog till att vindkraften producerade hela 6,1 terawattimmar (TWh) el under 2011 (normalårsberäknat 5,4 TWh), och genererade därmed för första gången mer el än en genomsnittlig svensk kärnkraftsreaktor.

– Den snabba utvecklingen för vindkraften visar att riksdagen kan öka ambitionen för förnybar el. Vindkraften pressar elpriset, ökar försörjningstryggheten och minskar klimatutsläppen från kolkraftverk i våra grannländer, säger Annika Helker Lundström, vd för Svensk Vindenergi.

Svensk Vindenergis prognos är att elproduktionen från vindkraft kommer att uppgå till 7,7 TWh under 2012, om det blir ett normalt vindår. Redan i dag har beslut fattats om 405 vindkraftverk med en samlad effekt om 950 MW. Därtill finns ett stort antal projekt med tillstånd klara, eller under prövning, som kan komma att installeras under året.

Inte så NÄRA

Utedass mitt i staden

Alla som besökt en internationell storstad vet hur svårt det kan vara att hitta en offentlig toalett när man väl behöver en. I San Fransisco har de styrande beslutat att råda bot på problemet genom att anlägga ett antal ekologiska toaletter runt om i staden. De miljövänliga toaletterna kommer att bli urinseparerande torrtoaletter, utedass helt enkelt. Intressant i sammanhanget är att tekniken är inspirerad av lösningar som redan finns i utvecklingsländer.

Minskade utsläpp

Under några år var det möjligt för landets kommuner att söka ett statligt klimatinvesteringstöd för olika typer av biogasprojekt. Det så kallade klimpstödet bidrog till en minskning av växthusgaser med omkring 170 000 ton per år, det visar Naturvårdsverkets utvärdering av Klimpprogrammet. Största miljöeffekt gav de projekt som tillverkade fordonsgas.

Energi från glass

Den amerikanska glasstillverkaren Ben & Jerry har beslutat att minska sin energiåtgång vid tillverkningen av glass. I samband med glassproduktionen bildas slagg- och restprodukter som tidigare kastades. Nu har företaget istället börjat tillverka biogas av resterna och det räcker till hela 40 procent av glassfabrikens energibehov.

Biobränsle till sjöss

Europas första lastfartyg som drivs med biobränslen kommer att sjösättas inom kort. Det är det finska varvet STX i Åbo som byggt fartyget Aura II som, enligt uppgift, fullt ut ska drivas med flytande biobränslen från vegetariska råvaror. Fartyget ska användas i reguljär containertrafik och till att transportera tunga moduler till offshoreindustrin i Nordsjön.

Det här är Söderhamn NÄRA

Söderhamn NÄRA är kommunens infrastrukturbolag och vår verksamhet spänner över en rad områden som på ett eller annat sätt berör dig som bor i Söderhamns kommun.

Renhållning

Renhållningen är det affärsområde på Söderhamn NÄRA som har flest kunder. Alla hushåll i kommunen är anslutna och renhållningen ansvarar för all avfallshantering. Renhållningen ansvarar även för Långtå återvinningscentral där privatpersoner kan lämna avfall gratis. På renhållningen arbetar 14 personer. Affärsområdeschef är Christina Åström.

Värme

Söderhamn NÄRA driver kommunens fjärrvärmennät. Kraftvärmeverket på Granskär eldas med flis från sågverk samt grenar och toppar som blir över vid skogsavverkning. I princip allt bränsle kommer från regionen. På vintern spetseldas pannorna med pellets. Värmen sysselsätter 15 personer. Affärsområdeschef är Tomi Gladh

Vatten

Affärsområdet Vatten ansvarar för det kommunala dricksvattnet och det kommunala avloppsnätet. Allt som rör vattentornet, reningsverk, ledningar och rör ligger inom vattens ansvarsområde. I dag arbetar 18 personer i affärsområdet. Affärsområdeschef är Veronica Henriksson.

Bredband, Kabel-TV

Söderhamn NÄRA bygger och driftar stadsnätet i Söderhamn. Via stadsnätet tillhandahåller vi kabel-TV och bredband via kabel, adsl och fiber. På affärsområdet Kabel-TV, bredband och fiber arbetar fem personer. Affärsområdeschef är Göran Florén.

Elnät

Söderhamn Elnät är ett helägt dotterbolag till Söderhamn NÄRA. Bolaget ansvarar för Söderhamn NÄRAs elnät som sträcker sig från Vågbro i norr till Sandarne i söder, norra skärgården till Rönnskär i öster och fram till E4 i väster. Elnät ansvarar även för bland annat alla måtarbyten. På elnät arbetar tio personer. Affärsområdeschef är Göran Florén

Kundservice

Kundservice är den del av Söderhamn NÄRA som du som kund oftast kommer i kontakt med. Här arbetar sex personer med allt från att svara på frågor till avtal och fakturafrågor. Det är även kundservice som bemannar vår reception. Affärsområdeschef är Jenny Eriksson.

Kommunens IT-support

På kommunens IT-support arbetar tio personer med att serva och underhålla Söderhamns kommuns datanät och datorer. IT-supporten ansvarar även för allt som rör datorer på kommunens bolag. Affärsområdeschef är Bertil Segerholm

Administration

Utöver våra affärsområden finns det olika stödfunktioner som servar resten av organisationen, såsom administration, personal- och ekonomiavdelning samt marknad och information.

Utförlig information om Söderhamn NÄRA och företagets alla affärsområden hittar du på vår hemsida www.soderhamnnara.se

Få svar på allt som rör utsortering av matavfall!

Under Framtidsveckan finns vi på plats på Cfl för att prata utsortering av matavfall.

Passa på att träffa oss från Söderhamn NÄRA och ställ alla frågor du har om utsortering av matavfall och den nya avfallstaxan.

Onsdag 18 april och torsdag 19 april kommer vi att finnas till hands i foajén på Cfl.

Torsdag kväll kl 18.00 har vi bokat hörsalen, där vi kommer att förklara vad utsortering av matavfall handlar om.

Spara pengar på att delta i utsortering av matavfall!

Vi bjuder på fika!

**Välkommen till Cfl
torsdag 19 april
kl 18.00-19.30.**